

Naturskyddsföreningen
Stockholms län

Naturskyddsföreningen i Stockholms län

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2015

INLEDNING OCH SAMMANFATTNING.....	3
VERKSAMHETSÅRET	4
MEDLEMMAR, KRETSAR	4
LÄNSSTÄMMA 2015	4
KRETSKONFERENSER.....	4
STYRELSEN.....	4
ARBETSUTSKOTTET	4
REVISORER.....	4
VALBEREDNINGEN	5
KANSLI OCH ANSTÄLLDA	5
EKONOMI	5
MÅNADSBLADET	5
REPRESENTATION	5
UTBILDNING	6
ARBETSGRUPPER/PROGRAMOMRÅDEN	6
<i>Nätverket Skydda Storstockholms gröna kilar</i>	<i>6</i>
<i>Klimatgruppen.....</i>	<i>6</i>
<i>Cykelgruppen</i>	<i>6</i>
<i>Skogsgruppen</i>	<i>6</i>
PROJEKT OCH VERKSAMHETER	7
<i>Samordnad planering av hamnar och farleder i Stockholms län.....</i>	<i>7</i>
<i>Gröna kilar och grönstruktur</i>	<i>7</i>
<i>Trafikfrågor i Stockholms län</i>	<i>8</i>
<i>Hållbar stadsutveckling.....</i>	<i>9</i>
<i>Strandskydd</i>	<i>9</i>
<i>Storstockholms naturguider</i>	<i>9</i>
<i>Alternativ till korta bilresor/Hållbart resande</i>	<i>10</i>
<i>Utsättning av pilgrimsfalkar i Stockholm.....</i>	<i>10</i>
<i>Levande folkrörelse</i>	<i>10</i>
STYRELSEN I NATURSKYDDSFÖRENINGEN I STOCKHOLMS LÄN.....	11
BILAGOR	12
UTSÄNDA PRESSMEDDELANDEN UNDER 2015	12
SKRIVELSER UNDER 2015.....	12
MEDLEMSTAL I LÄNSFÖRBUNDETS KRETSAR DEN 31 DECEMBER 2015.....	13

Omslagsbilden är tagen av Karin Schmidt och är tagen under bussresan genom Tyrestakilen den 25 november. Med på bilden är deltagande politiker, tjänstemän och representanter för Naturskyddsföreningens länsförbund och kretsar i kilen.

Inledning och sammanfattning

Länsförbundet ökade medlemsantalet i länet under 2015 med 1 190 stycken. Sammanlagt hade länsförbundet den 31 december 2015 63 465 medlemmar, varav 36 991 fullbetalande, 26 399 familjemedlemmar och 75 hedersmedlemmar. I länet finns 26 kretsar.

Resultatet för 2015 blev före ianspråktagande av fonderade medel ett underskott på 382 462 kr vilket är nära budgeterat resultat. Underskottet täcks upp av föreningens egna fonder. Åtgärdsarbetet för att minska kostnaderna och öka intäkterna fortsätter. Bl.a. kommer kansliet till hösten 2016 flytta till en billigare lokal och husera med Studieförbundet i Stockholms län. Från 1 januari 2015 är länskansliet ett av 10 regionala kanslier i landet.

Länsförbundet hade under året tre aktiva regionala grupper: Cykelgruppen, Skogsgruppen och Klimatgruppen. Den sistnämnda gick dock på sparlåga under året.

Arbetet med att skydda Storstockholms gröna kilar pågår kontinuerligt. Politiska styrgrupper har tillsatts i Rösjö, Angarn- och Bogesundskilarna och kommunerna leder nu själva samverkansarbetet. Samverkan har på initiativ av länsförbundet påbörjats i Tyresta- och Bornsjökilarna. Ett nytt projekt har startats, "Naturen på lika villkor".

Under sommaren deltog länsförbundet i utsättning av pilgrimsfalkungar på taket till Folksamskrapan tillsammans med Folksam, vår riksförening, Stockholms Ornitologiska Förening och Nordens Ark. Av tre ungar var det troligen bara en som lyckades ta sig söderut när sommaren började gå mot sitt slut.

Förbifart Stockholm, trängselskatterna och Södertörnsleden är några av de områden som länsförbundet jobbat med gällande trafikfrågor under 2015.

Länsförbundet koordinerar nätverket Ny grön våg – ett nätverk där ett 20-tal organisationer med engagemang i regionens grönfrågor jobbar för en hållbar utveckling av regionen.

Storstockholms naturguider är nu inne på sitt trettonde år. Vi guidar varje söndag året runt med undantag för de större helgerna. Vi ställer aldrig in och man behöver inte föranmäla sig. Därtill gör vi turer på andra tider beroende på beställningar och önskemål. Under 2015 har verksamheten haft fortsatt samarbete med Länsstyrelsens naturvårdsenhet och Studieförbundet. 15 auktoriserade guider har varit verksamma under året. Under 2015 (2014 års siffror inom parentes för att jämföra) genomfördes totalt 70 (73) guidningar inom det ordinarie programmet med sammanlagt 730 (1191) deltagare. Detta år lyckades vi med bedriften att bli ett inslag i P2 (sic!) tillsammans med Edward Klingspor.

Tack för att du cyklar-aktiviteterna genomfördes igen med en aktivitet i maj och en aktivitet i slutet av september. Precis som kampanjen året innan frontades länsförbundets medverkan på ett bra sätt genom att projektet presenterades som ett formellt samarbete mellan föreningen och Stockholms stad.

Länsförbundet har under 2015 på många sätt varit engagerat i enskilda kretsars arbete. Detta inkluderar strandskydd, detalj- och översiktsplaner, stärkande av styrelsearbetet, framtagande av annonser och foldrar, hjälp med webbsidor, kraftledning i känsliga naturområden och pådrivande för naturreservat.

Verksamhetsåret

Medlemmar, kretsar

Länsförbundet ökade medlemsantalet i länet under 2015 med 1 190 stycken. Sammanlagt hade länsförbundet den 31 december 2015 63 465 medlemmar, varav 36 991 fullbetalande, 26 399 familjemedlemmar och 75 hedersmedlemmar. I länet finns 26 kretsar.

Länsstämma 2015

2015 års länsstämma hölls den 18 april på Naturskyddsföreningens rikskansli. Drygt 45 personer deltog. Förmiddagens tema var ”El och värme från olika källor – från stort till smått”. Se vidare nedan.

Kretskonferenser

Två heldagsträffar har genomförts med kretsrepresentanter under året. Som brukligt var huvudtemat under dagarna utbyte av erfarenheter och information om vad som är på gång i kretsarna och länsförbundet. Lördag 7 februari berättade cykelgruppen om sitt arbete med cykelkarnevaler, påverkansarbete och lokala aktiviteter. Lördag 10 oktober kom Hanna Williamsson från Länsstyrelsen och pratade om vad som är en riktig äng och hur man kan återskapa ängar.

Styrelsen

Länsförbundets styrelse har under 2015-2016 haft följande sammansättning:

	1/1-18/4	18/4-31/12
Ordförande	Mårten Wallberg	Mårten Wallberg
1:e vice ordförande	Margareta Olofsson	Margareta Olofsson
2:e vice ordförande	Mia Torpe	Mia Torpe
Kassör	Martin Lindén	Martin Lindén
Övriga ledamöter	Maria Ericsson	Maria Ericsson
	Cécile Everett	Cécile Everett
	Ronny Fors	Ronny Fors
	Jan Holmbäck	Jan Holmbäck
	Karolina Lisslö	Karolina Lisslö
1:e ersättare	Eivor Niklasson	Eivor Niklasson
2:e ersättare	Vilhelm Herlin	Vilhelm Herlin
3:e ersättare	Anneli Bengtsson	Anneli Bengtsson
4:e ersättare		
Repr. Fältbiol.	Vakant	Vakant

Styrelsen har under året hållit 8 protokollförda sammanträden. 12 september genomfördes en styrelsedag på Viksjö GK i Järfälla.

Arbetsutskottet

Styrelsens arbetsutskott har under 2014 haft följande sammansättning:

	1/1-18/4	18/4-31/12
Ordförande	Mårten Wallberg	Mårten Wallberg
1:e vice ordförande	Margareta Olofsson	Margareta Olofsson
2:e vice ordförande	Mia Torpe	Mia Torpe
Kassör	Martin Lindén	Martin Lindén

Arbetsutskottet har hållit 3 protokollförda sammanträden inklusive ett per capsulambeslut.

Revisorer

Tommy Nilsson (Auktoriserad revisor Hummelkläppen AB) och Magnus Lindgren har under året varit föreningens revisorer och ersättare under samma tid Ingrid Svedin (Auktoriserad revisor Hummelkläppen AB) och Elvy Löfvenberg.

Valberedningen

Vid årsmötet utsågs Bo Eknert (sammankallande), Anna Norberg och Martin Dahl till valberedning.

Kansli och anställda

Mårten Wallberg, länsförbundets ordförande, har varit arvoderad på 65 %. Total ersättning 2015, 294 312 kr. **Katrin Jones Hammarlund** har varit anställd på 100 %. Hon jobbar som länsförbundets kanslisamordnare på ca 40 % och har bl.a. ansvarat för administration, lönefrågor och ekonomi. Resten av tiden har hon jobbat i projekt, bl.a. hållbar stadsutveckling, levande folkrörelse, gröna kilar/grönstruktur.

Erik Beckman har under året varit anställd ca 18 %. Erik har varit ansvarig för verksamhetsområdet hållbart resande och för årets Cykelkampanj.

Maria Bergström har under året varit ansvarig för Storstockholms naturguider på 42 %.

Karin Schmidt har jobbat som kommunikatör på 50 %. Hon har varit ansvarig för att förnya och uppdatera hemsidan, skriva pressmeddelanden, sätta ihop Månadsbladet och ta fram informationsmaterial. Karin tar tillsammans med respektive projektledare fram kommunikationsplaner för kansliets olika projekt. Karin hjälper också kretsar med hemsidor, program samt informationsmaterial som annonser, trycksaker och webbsidor.

Ekonomi

Resultatet för 2015 blev före ianspråktagande av fonderade medel ett underskott på 382 462 kr vilket är nära budgeterat resultat. Föreningen har dragits med underskott under flera år vilket medfört att de donationer som inkommit till föreningen börjat sina. Åtgärdsarbetet för att minska kostnaderna och öka intäkterna fortsätter. Bl.a. kommer kansliet till hösten 2016 flytta till en billigare lokal och husera med Studieförbundet i Stockholms län.

Från och med 1 januari 2015 är länskansliet ett regionalt kansli. För Stockholms del kommer det regionala kansliet sammanfalla med hur länsförbundet ser ut idag. Andra regionala kanslier kan komma täcka fler länsförbund. Tillsammans med medlemsåterbäringen ger det säkrade intäkter på ca 1 miljon kr. Länsförbundet kommer fortfarande att vara beroende av att få in medel för projekt utifrån för att verksamheten ska gå runt.

För att täcka underskottet användes Allan Egelfors minnesfond. Det slutliga resultatet efter ianspråktagande av fonderna blev ett överskott på 627 kr vilket tillfaller eget kapital.

Av de totala kostnaderna på drygt 2 490 000 kr (2014: ca 2 347 000 kr) utgör kostnaden för kanslipersonalen 1 598 000 kr (2014: 1 570 000 kr), eller ca 64 % (2014: 67 %). Projektkostnaderna uppgick nästan till 510 000 kr (2014: 267 000 kr) och utgör ca 20 % av kostnaderna (2014: 16 %).

Omsättningen låg under 2015 på drygt 2 108 000 kr att jämföra med 2014 då den låg på ca 2 080 000 kr. Av intäkterna bestod ca 1 165 000 kronor av relativt säkra pengar i form av återbäring och bidrag för länskansliet från riksorganisationen. Olika projektintäkter står för ca 40 % av intäkterna, att jämföra med ca 45 % 2014.

Månadsbladet

Månadsbladet utgavs under 2015 med 10 nummer. Hela upplagan distribuerades som e-post (pdf-fil) och publicerades dessutom på länsförbundets hemsida på internet. Ansvarig utgivare har varit Mårten Wallberg. Huvuddelen av arbetet har gjorts av Erik Beckman, Mårten Wallberg, Maria Bergström, Katrin Hammarlund, och Karin Schmidt samt med redaktionella bidrag från kretsarna. Chefredaktör har varit Karin Schmidt.

Representation

Vid riksföreningens länsförbundsträffar 21-22 mars och 24-25 oktober representerades länsförbundet av **Mårten Wallberg, Margareta Olofsson, Cécile Everett och Vilhelm Herlin.**

Mårten Wallberg har representerat länsförbundet i Länsstyrelsens samarbetsgrupp för Igelbäcken.

Mårten Wallberg, Ronny Fors och Katrin Hammarlund har representerat länsförbundet i Länsstyrelsen i Stockholms läns grönområdesgrupp.

Karolina Granath-Mészáros har representerat länsförbundet, Rovdjursföreningen och StOF i Länsstyrelsens viltförvaltningsdelegation.

Maria Bergström har representerat Naturskyddsföreningen/länsförbundet i nätverket Naturens År.

Margareta Olofsson har representerat Naturskyddsföreningen/länsförbundet i Stockholms stads skönhetsråd.

Mårten Wallberg representerade föreningen i Länsstyrelsens samrådsgrupp för naturvård.

Utbildning

Länsförbundet ordnade två utbildningsdagar under året, en i samband med länsstämman den 18 april och en under länsträffen den 14 november:

18 april, länsstämman, på Naturskyddsföreningens rikskansli på Åsögatan 115 i Stockholm, drygt ca 45 deltagare.

Rubriken var "El och värme från olika källor – från stort till smått". Ingrid Håstad (Sweco), Roland Ekstrand (Svensk klimatcertifiering AB) och Anna Wolf (Naturskyddsföreningens energiexpert) var inbjudna att ge sina vinklingar av energiproduktion. Deras föredrag följdes av en livlig och inspirerande diskussion.

18 november, rikskansliet, ca 35 deltagare

Länsträffen hade tema stadsodling, biologisk mångfald i staden, skogsträdgårdar och pop-up parker. Föredragshållare var Ulrika Flodin Furås (Stadsodling Stockholm), Mattias Gustafsson (URBIO), Dante Hellström (stadsodlingsexpert) och Måns Herngren (regissör, drivande bakom pop-up parker och grundare av Dumpstermarknaden). Det var mycket intressanta, inspirerande och givande föredrag som följdes av dito diskussioner.

Arbetsgrupper/programområden

Nätverket Skydda Storstockholms gröna kilar

I nätverket ingår, förutom länsförbundet, fjorton regionala organisationer, bl.a. Turistföreningen, Friluftsrådet, Hembygdsförbundet, Fältbiologerna, scouterna m.fl. Nätverket har i ca 12 år på olika sätt arbetat för att skydda Storstockholms gröna kilar. Nätverket står också tillsammans med nätverket Ny Grön Våg bakom evenemanget Gröna kilarnas dag som 2015 genomfördes den 24 maj. Som under de senaste åren har den huvudsakliga fokuseringen varit på Rösjö-, Angarn- och Bogesundskilarna och nu har även Tyrestakilen och Bornsjökilen blivit fokus (se separat rubrik nedan).

Klimatgruppen

Gruppen har gått på sparlåga under året men arbetade med att ordna en paneldebatt kring Bromma flygplats om dess vara eller icke-vara men det föll när Handelskammaren drog sig ur.

Under hösten ordnades en föreläsning om avfallshantering. Stockholm vatten och Förpacknings- och tidningsinsamlingen var där och berättade om deras olika ansvarsområden vad de gör. Båda parterna tyckte att det var ett bra initiativ och vill fortsätta samarbeta med Naturskyddsföreningen för att sprida information om avfallshantering. Gruppen har en egen mailadress som inte är knuten till någon privatperson för att underlätta administrationen av gruppen, klimatgruppen.stockholm.lan@naturskyddsforeningen.se

Cykelgruppen

Cykelgruppen har under året följt upp möten med partier i Stockholms stad, bland annat med Trafikborgarrådet Daniel Helldén och ordförande i Exploateringsnämnden Jan Valeskog. Gruppen har haft filmvisning med dokumentärfilmen BIKE vs CAR och med det en paneldebatt med Miljöpartiet, Socialdemokraterna, cykelplaneraren Krister Isaksson från Sweco och Arkitekt Linda Kummel samt en representant från Bil Sweden. Cykelgruppen deltog på Tyresödagen tillsammans med Tyresökretsen och barnen fick cykla på barncykelbana och andra besökare testade lastcyklar.

Under tidig höst arrangerades Cykelkarnevalen med 700-1000 deltagare som cyklade genom City, Vasastan, Kungsholmen och ut till Skeppsholmen där det var event samt Sveriges första lastcykelmässa. Syftet med karnevalen var att göra Stockholm till en cykelstad för en dag. Cykelkarnevalen öppnades av Trafikborgarrådet Daniel Helldén.

Cykelgruppen deltog på Klimatdagarna i Kulturhuset med barncykelbana och lastcykeltest, har svarat på remisser gällande trafikverkets planer på snabbcykelbana Kista/Norrtull och bland annat haft möte med Solnas tekniska nämnd och diskuterat Solnas cykelplan.

Skogsgruppen

Under våren besökte gruppen ett avverkningsanmält område i Erstavik, Nacka kommun, som man misstänkte kunde ha höga naturvärden. Gruppens bedömning av området var att det höll nyckelbiotopsklass och vi kontaktade Skogsstyrelsen. De skickade ut en nyckelbiotopsinventerare men någon ny nyckelbiotop ville de inte göra, de föreslog istället förstärkt hänsyn.

18 mars höll Sebastian Kirppu föredrag om den Svenska skogen på rikskansliet, 24 april var gruppen inbjuden till en skogsvandring med Sigtunakretsen och 18 maj var gruppen på rikskansliet och träffade avdelningen för skog och naturvård.

Tyvärr finns det tråkiga nyheter angående Hemfosa i Haninge, där gruppen hade fått förre markägaren Stockholms stad att bedriva ett mer naturvårdsanpassat skogsbruk och där gruppen bl.a. avvecklade en granplantering på tidigare åkermark för att få fram mer lövskog. De nya markägarna har nu avverkat mycket av den lövskog som lämnades kvar liksom träd som gruppen ringbarkade för att skapa mer död ved. Ett trist exempel på att de farhågor som Naturskyddsföreningen hade angående Stockholms stads utförsäljning av skogsmark har besannats.

Skogsgruppen deltog i Nackakretsens Urskogsfestival/Naturnatt i Ryssbergen i Nacka kommun med ca 100 deltagare totalt under kvällen, mycket lyckat!

I november besökte gruppen Storskogen i Hemmesta, Värmdö kommun. Där planeras en väg kallad Förbifart Hemmesta rakt igenom skogen. Det finns också planer på exploatering för bostäder i området och gruppen träffade representanter för gruppen Bevara Hemmesta Storskog när den var där. Skogen är starkt påverkad av skogsbruk, bl.a. har avverkning gjorts i ett naturvärdesobjekt. Markägaren tycks vara inställd på att avverka så mycket som möjligt och sedan sälja marken till Värmdö kommun för exploatering. Gruppen kommer att jobba vidare med Hemmesta under 2016.

Projekt och verksamheter

Samordnad planering av hamnar och farleder i Stockholms län

Detta område innebär bevakning av den planerade hamnen vid Norvik i Nynäshamn. Länsförbundet har under 2015 tillsammans med Naturskyddsföreningen i Nynäshamn skickat in ett antal yttranden. Vi deltog i augusti i domstolsförhandlingar i Mark- och miljööverdomstolen som dömde till Stockholm hamnars fördel. Domen har överklagats till Högsta domstolen, men beslut om överprövning har ännu inte kommit.

Gröna kilar och grönstruktur

Bättre skydd av fler gröna kilar

Arbetet pågår kontinuerligt. Samverkan som har skett kring Rösjökilen sedan 2006 har utökats till att omfatta Angarn- och Bogesundskilarna och nu under 2015 även Tyrestakilen och Bornsjökilen. Samverkan har inom samtliga av de nämnda kilarna fördjupats under 2015 (se mer nedan). Länsförbundet har under året deltagit i diskussioner kring framtagandet av den nya regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2050.

Urban Biosphere Initiative (URBIS)

URBIS-konceptet är internationellt. I ett URBIS-område arbetar samtliga aktörer i ett stort naturområde tillsammans för att bevara och utveckla det. Detta innebär en bra överblick över de areella näringarna i området och för länsförbundets del innebär det också en förbättrad kapacitet att identifiera potentiella hot mot kilarna innan de blir verklighet. Eftersom URBIS-konceptet är nytt har samverkan i Rösjö-, Angarn- och Bogesundskilarna (se även nedan) tillsammans med bl.a. New York, New Orleans, Montreal, Kapstaden, Jerusalem och Shanghai fungerat som pilotområden som tar fram indikatorer för URBIS. Utvecklandet av URBIS har under 2015 legat på is förutom ett antal webinarer.

Fördjupat mellankommunalt samarbete

Detta pågår kontinuerligt och är mycket fruktsamt. Det finns nu politiska styrgrupper i Angarn- och Bogesundskilarna (Täby, Vaxholm, Vallentuna och Österåker) och Rösjökilen (Täby, Danderyd, Sollentuna, Vallentuna, Upplands Väsby och Sigtuna) vilka formellt leder samverkansarbetet. Plattformar, verksamhetsplaner och budgeter har tagits fram. Länsförbundet och kretsarna har tillsammans med övriga ideella organisationer fortfarande en stor roll i arbetet. Under 2015 genomfördes en busstur genom delar av kilarna för att visa politikerna i kommunerna vilken tillgång de gröna kilarna innebär för deras orter. Samverkan har nu påbörjats i Tyresta- och Bornsjökilarna på initiativ av länsförbundet. En beviljad ansökan från Stockholms läns landsting för Tyrestakilen ligger till grund för arbetet där. Fokus i Tyrestakilen är svaga gröna samband, Ett rikt växt- och djurliv och ekosystemtjänster. Arbetet fortskred under 2015 enligt plan, förutom ett halvårs försening, och alla fyra kommunerna (Tyresö, Stockholm, Nacka och Haninge) är engagerade. Under våren anordnades en workshop som lade grunden för förslag till åtgärder för att stärka de svaga sambanden. Projektet avslutades i slutet av året med framtagandet av en folder som visar de svaga sambanden och dess ekosystemtjänster och förslag på hur man kan stärka dessa. En busstur genom kilen anordnades den 25 november och deltog gjorde politiker, tjänstemän och representanter från länsförbundet och kretsarna i kilen. I projektet deltog samtliga

kommuner, Regionplane- och trafikförvaltningen (Stockholms läns landsting), en privat markägare, Stockholms Resilience Center och länsförbundet och kretsarna i Tyrestakilen.

Under 2015 har länsförbundet bjudit in till flertalet möten för att diskutera samverkan i Bornsjökilen. Närvarande har varit tjänstepersoner från kommunerna i Södertälje, Botkyrka och Salem. Företrädare för Naturskyddsföreningarna i Botkyrka-Salem, Södertälje-Nykvarn och Huddinge har också varit närvarande.

Naturen på lika villkor

Naturskyddsföreningen i Stockholms län har fått medel för att genomföra projektet Naturen på lika villkor. Projektet började december 2015 och avslutas november/december 2016. Vi genomför det tillsammans med Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft Stockholms län. Syftet är att öka naturnyttjandet för personer som har någon funktionsnedsättning och öka kunskapen om hur många av länets naturområden som är funktionsanpassade, var de finns och var de saknas.

Natur på recept (NaR)

Detta projekt utvecklar hälsoguidningar och fysisk aktivitet på recept inom Rösjökilen. Detta tar lång tid p.g.a. att det är två världar som möts där landstinget jobbar förebyggande och sjukvården behandlar redan sjuka. Det sker i samarbete mellan länsförbundet, landstinget och Karolinska Institutet. Under 2014 har NaR varit ett av huvudfokusen i samverkansarbetet i Rösjökilen. Under 2015 har mycket tid lagts på att utveckla verksamheten och då tillsammans med SLU i Alnarp för ett forskningsprojekt.

Trafikfrågor i Stockholms län

Förbifart Stockholm

Länsförbundet är medlem i nätverket Förbifart Stockholm. Nätverket är otroligt aktivt och leddes av Beatrice Sundberg, Stockholms Naturskyddsförening. De arbetar hårt för att dels samla in namn mot Förbifarten och dels skapa opinion mot projektet. Länsförbundet jobbar nu främst mot Förbifart Stockholm genom att visa att finansieringen troligen inte kommer att fungera och att få trängselskatterna att ägas av regionen. Nätverket jobbar vidare på andra sätt.

Trängselavgifter

Under 2015 har länsförbundet drivit på politikerna att genom riksdagsbeslut ge Stockholmsregionen rätt att ansvara för trängselavgifterna och användningen av intäkterna från dessa samt att intäkterna används främst till att förstärka kollektivtrafiken. Under 2014 togs beslut om ny lag som inte direkt ger Stockholmsregionen rätt att helt själv besluta om trängselskatterna. Länsförbundet har under 2015 jobbat vidare med frågan.

Södertörnsleden

Länsförbundet svarade under 2014 på en sk åtgärdsvalstudie utskickad av Trafikverket. Under 2015 så hade Trafikverket ett kortare samrådsmöte i frågan men sen har inget hörts från verket.

Österleden

Vägen/tunneln kom under slutet av året återigen kommit upp på dagordningen, tyvärr. Länsförbundet kommer självklart att engagera sig i detta projekt framöver.

Infrastruktursatsningar i Sydost-sektorn

Under de senaste åren, så även till liten del under 2015, har länsförbundet jobbat tillsammans med kretsarna i sydostsektorn (Stockholm, Söderort, Nacka, Saltsjöbaden och Värmdö) för att arbeta med att visa på bra och effektiva infrastruktursatsningar i kommunerna. Det handlar förstås om bra kollektivtrafik men även att visa på hållbar stadsutveckling.

Hållbar stadsutveckling

Ny grön våg

Verksamheten i nätverket Ny grön våg var under början av 2015 något vilande men arbetet tog ny fart under slutet av året. Arbetsgrupper bildades och verksamheten går in i 2016 med ny energi och framåtanda.

Strandskydd

Länsförbundet överklagade tillsammans med kretsarna länsstyrelsens beslut om utökat strandskydd (300 meter) i Upplands-Bro och Södertälje. En manifestation genomfördes för fjärde året i rad, det här året främst den 15 november, från söder till norr i länet för att uppmärksamma strandskyddet. Uppslutningen var under 2015 sämre än tidigare år och frågan är om man ska flytta datumet för manifestationen till exempelvis augusti för att få fler kretsar att göra arrangemang på dagen för manifestationen.

Storstockholms naturguider

Verksamheten

Storstockholms naturguider är nu inne på sitt trettonde år. Vi guidar varje söndag året runt med undantag för de större helgerna. Vi ställer aldrig in och man behöver inte föransöka sig. Därtill gör vi turer på andra tider beroende på beställningar och önskemål. Avgiften för deltagande i vårt ordinarie program var under året 100 kr per person och 80 kr för medlem i Naturskyddsföreningen. Alla under 18 år har deltagit utan kostnad.

Verksamhetens syfte är fortsatt att:

- väcka intresse och engagemang för naturen genom att erbjuda guidningar till Stockholmsnaturens pärlor för invånarna i Stockholmsregionen,
- utbilda och knyta naturguider till föreningen och
- etablera föreningen som plattform för naturguidningar i samverkan med andra aktörer, dessutom ansvarar verksamheten också för utflyktsguiden www.utinaturen.nu.

Samarbeten

Under 2015 har verksamheten haft fortsatt samarbete med Länsstyrelsens naturvårdsenhet och Studieförbundet. Speciellt för året har varit ett antal guidningar i Kungliga Nationalstadsparken med anledning av parkens tjugoförårsjubileum (guidningar på Södra och Norra Djurgården, Kaknäs ängar, Skeppsholmen, Hagaparken och Ulriksdal).

Därtill har vi samverkat med Tyresta nationalpark, Haninge, Sigtuna och Tyresö kommuner. Under Kulturfestivalsveckan (Stockholms) genomförde vi i samverkan med Stockholm Vatten 3 festivalguidningar på temat Vattnet, Mälaren-Östersjön.

Vi ingår också i Stockholm Visitor Boards nätverk av guider och har en länk hos dem om vår verksamhet.

Guider

15 auktoriserade guider har varit verksamma under året: Britta Ahlberg, Monica Attebrant, Bo Björnsäter, Maria Bergström, Sara Borgström, Isak Isaksson, Malin Jonell, Martina Kiibus, Eva Lindberg, Kristin Lundvall, Margareta Lysell, Malin Löfgren, Bo Rosén, Pella Thiel och Maria Brandt.

Och 8 guidegesäller: Anna Petri, Anders Tranberg, Bo Ljungberg, Gunnar Björndahl, Michaela Lundell, Peder Curman, Robert O'Dwyer och Ronny Fors.

Årets guidningar

Guidningar för allmänheten har genomförts främst på helger under hela året. Under 2015 (2014 års siffror inom parentes för att jämföra) genomfördes totalt 70 (73) guidningar inom det ordinarie programmet med sammanlagt 730 (1191) deltagare. Medelantalet besökare per guidning var 11 (16,5) och maxantal deltagare var detta år, dels en av Kulturfestivalguidningarna Mälaren-Östersjön (29), dels vårvällsugglorna på Norra Djurgården (27).

Inom det ordinarie programmet har vi också, på uppdrag av Länsstyrelsen, genomfört ett antal specialguidningar framförallt skollovsguidningar och barnvagnsturer.

11 (5) specialbeställningar har vi också genomfört detta år med totalt ca 187 (79) deltagare.

Totalt har vi år 2015 guidat drygt 917 (1270) personer.

Hur vi når ut (programblad, hemsida, facebook mm)

Vi skriver numera ut våra programblad (7 stycken detta år inklusive specialblad för barnvagnsguidningarna) på vår egen skrivare, ofta tvåsidigt program och alltid i färg. Guidningarna i programbladet marknadsförs genom att bladet mejlas till de större dagstidningarnas och till lokaltidningarnas kalendarier, samt mejlas – eller ska mejlas – till ca 10 000 (dels medlemmar i länet, dels de som särskilt bett att få programmet per mejl). Det verkar som om mejlen till medlemmarna inte fungerat ordentligt detta år vilket kanske (eventuellt tillsammans med vädret) förklarar det stora tappet i snittantalet för deltagare i programguidningarna.

Programmet skickas dessutom per post till dem som begärt detta (drygt 50 privatpersoner), biläggs Månadsbladet och delas ut till biblioteken i innerstaden och till en del av biblioteken i ytterområdena (beror på vilka kontakter vi har). Guidningarna kommer ofta med i DN-påstan och i Mitt-i-tidningarna. De annonseras via vår hemsida www.utinaturen.nu, på samarbetsparternas hemsidor och i Naturskyddsföreningens aktivitetskalender. Vi finns numera också på Facebook med i dagsläget 999 (754) gillare ("Gilla" oss om du inte redan gjort det www.facebook.com/naturguider).

Massmedia

Detta år lyckades vi med bedriften att bli ett inslag i P2 (sic!) tillsammans med Edward Klingspor. Tyvärr finns inget ljud till nedanstående länk av skäl som framgår på sidan (dvs inte ens ljudspåret från pausunderhållningen mellan konserterna – dvs den naturvandring/det samtal om Beethoven och Naturen på Beethovens tid som Maria och Edward gjorde i Nackareservatet)

<http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/624544?programid=4427>

Alternativ till korta bilresor/Hållbart resande

Tack för att du cyklar-aktiviteterna genomfördes med en våraaktivitet i maj och en höstaaktivitet i slutet av september. Länsförbundet syntes såväl i broschyrer som i annonser i samband med projektet. Naturguideprojektet marknadsfördes också med en annons och en flyer som låg med i påsen som delades ut.

Länsförbundet stod likt tidigare år för organiseringen och projektledningen av utdelningen, tillsammans med Stockholms stad. Påsarna packades av skolungdomar i gymnasieålder, som sedan tillsammans med cykelintresserade personer från föreningen och även Cykelfrämjandet hjälpte till att dela ut påsarna till cyklisterna mellan kl. 07-08.30 på respektive utdelningsdag. Utdelningsplatserna är utvalda för att nå så många cyklister som möjligt under rusningstid och har en bra fördelning mellan inner- och ytterstad. Stationerna med flest passerande cyklister är Slussen, Hornstull, Skanstull och Stadshuset. Vid utdelningen medverkade också Mårten Wallberg och Stockholms trafikborgarråd samt även andra representanter från Stockholms stad för att träffa allmänheten och svara på frågor."

Utdelningsplatser

Alviksplan
Ekelundsbron (Solnasidan)
St. Eriksplan
Hornstull
Roslagstull
Nya Årstabron (Tantosidan)
Hammarbyfärjan
Slussen vid Blå Dörren
Lidingöbron (Ropsten)
Slussen vid Stadsgården
Stadshuset
Skanstull
Norrtull/Stallmästaregården
Nybroplan
Älvsjö
Farsta + två lådcyklar/ambulerande stationer

Utsättning av pilgrimsfalkar i Stockholm

Under sommaren deltog länsförbundet för andra året i rad i utsättning av pilgrimsfalkungar på taket till Folksamskrapan tillsammans med Folksam, vår riksförening, Stockholms Ornitologiska Förening och Nordens Ark. Utsättningen fick stor uppmärksamhet i media och hos allmänheten. Som vi förstod så var det en unge som klarade sig och förhoppningsvis flög söderut i slutet av sommaren. Chansen att den kommer tillbaka till Stockholm är ca 10-15 %. Ytterligare en utsättning planeras för sommaren 2016.

Levande folkrörelse

Förutom utbildningstillfällen som beskrivs ovan så har länsförbundet under 2015 på många sätt varit djupt engagerat i enskilda kretsars arbete. Detta inkluderar strandskydd, detalj- och översiktsplaner, stärkande av styrelsearbetet, framtagande av annonser och foldrar, hjälp med webbsidor, kraftledning i känsliga naturområden, pådrivande för naturreservat.

Länsförbundet har bidragit till aktiva kretsar med medlemmar som tycker att det är kul att arrangera debatter, utflykter, att skriva insändare, kretsar som är attraktiva för miljöintresserade människor, kretsar som blivit bättre på att lägga upp sitt arbete på ett strategiskt sätt och därigenom vunnit viktiga segrar.

Naturskyddsföreningen i Stockholms län är känd som en stark och levande folkrörelse som för sina passiva medlemmar är ett språkrör för angelägna miljöfrågor och för sina aktiva medlemmar dessutom erbjuder möjlighet till ett roligt, meningsfullt och omväxlande engagemang.

Länsförbundets styrelse och kansli har under året vid några tillfällen ryckt ut när vissa kretsar behövt hjälp med t.ex. styrelsefrågor, administrativa problem, programutskick, underhåll av hemsidor, framtagande av informationsmaterial, hur man får fler deltagare på aktiviteterna, behov av utbildning, stöd för att få fler aktiva mm.

Länsförbundet arrangerade två kretskonferenser 2015.

Styrelsen i Naturskyddsföreningen i Stockholms län

Mårten Wallberg, ordf

Margareta Olofsson, 1:e vice ordf

Mia Torpe, 2:e vice ordf

Martin Lindén, kassör

Maria Ericsson

Cécile Everett

Ronny Fors

Jan Holmbäck

Karolina Lisslö

*Vakant
(Fältbiologerna)*

Bilagor

Utsända pressmeddelanden under 2015

- 2015-05-20 Gröna Kilarnas Dag – för vikten av det gröna.
- 2015-06-23 Pressinbjudan: Pilgrimsfalkar sätts ut på Södermalm.
- 2015-06-26 Pilgrimsfalk flyger snart över Stockholm igen.
- 2015-07-09 Nu flyger falken fritt över Stockholm.
- 2015-11-12 Utmaning att fixa hållbar utveckling med ökad befolkning.
- 2015-12-31 Glädjande besked om trängselskattens framtid.

Skrivelser under 2015

- 2015-04-30 Norvik drift och anläggning. Yttrande över remissyttrande.
- 2015-08-18 Sammanfattning av Naturskyddsföreningens yttranden till Mark-och miljööverdomstolen angående transportvillkor v g anläggande och drift av hamn vid Norviksudden i Nynäshamns kommun (samt kompensationsåtgärder).
- 2015-10-19 Naturskyddsföreningens yttrande över betänkande En ny regional planering – ökad samordning och bättre bostadsförsörjning (SOU 2015:59).
- 2015-11-15 Remissvar över samråd för Spårväg syd från Naturskyddsföreningen i Stockholms län, Naturskyddsföreningen i Huddinge, Stockholms Naturskyddsförening och Söderorts Naturskyddsförening.

Medlemstal i länsförbundets kretsar den 31 december 2015

Krets	Fullbetalande	Familjemedl	Totalt antal medl
Inkl.heders & ständiga medlemmar			
Huddinge Naturskyddsförening	1 398	1 239	2 638 (+17)
Mälaröarnas Naturskyddsförening	661	636	1 297 (-7)
Naturskyddsföreningen Österåker	695	633	1 329 (-74)
NF i Botkyrka-Salem	1 098	847	1 946 (+2)
NF i Danderyd	677	559	1 243 (-28)
NF i Haninge	977	757	1 734 (-31)
NF i Järfälla	1 024	749	1 775 (+55)
NF i Lidingö	901	635	1 540 (-12)
NF i Nacka	1 646	1 426	3 075 (+148)
NF i Sigtunabygden	477	334	812 (-18)
NF i Sollentuna	1 211	1 020	2 234 (+82)
NF i Solna-Sundbyberg	1 634	933	2 568 (+322)
NF i Södertälje-Nykvarn	1 096	750	1 848 (-3)
NF i Upplands-Bro	330	343	674 (+13)
NF i Vaxholm	287	284	571 (-1)
NF i Värmdö	851	763	1 614 (-6)
Nynäshamns Naturskyddsförening	397	282	679 (-14)
Roslagens Naturskyddsförening	1 117	705	1 822 (-57)
Saltsjöbadens Naturskyddsförening	329	260	590 (+11)
Stockholms Naturskyddsförening	13 098	7 708	20 837 (+457)
Symbios	29	27	57 (-6)
Söderorts Naturskyddsförening	3 882	2 614	6 499 (+402)
Tyresö Naturskyddsförening	859	937	1 797 (+96)
Täby Naturskyddsförening	1 192	1 005	2 201 (+37)
Vallentuna Naturskyddsförening	618	586	1 206 (+48)
Väsby Naturskyddsförening	506	367	873 (-7)
Hedersmedlemmar och kretslösa			75 (+1)
Totalt NF i Stockholms län	36 991	26 399	63 465 (+1 190)